



LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2010 m. gegužės 27 d. Nr. FA-P-31-24-42
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
2009-06-25 pavedimą Nr. P-31-24

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Ona Butėnaitė (grupės vadovė)
Juozas Bacevičius

Auditas pradėtas 2009-06-29
Auditas baigtas 2010-05-24

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	7
1. Dėl išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti	7
1.1. Dėl mokinių, sutartinių mokinių skaičiaus ir savivaldybei skirtų mokinio krepšelio lėšų	7
1.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir panaudojimo	11
1.3. Dėl pedagogų darbo užmokesčiui skirtų mokinio krepšelio lėšų panaudojimo	12
1.4. Dėl mokyklų tinklo pertvarkos	15
2. Išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas	18
3. Dėl finansinių ataskaitų duomenų teisingumo	18
4. Kiti pastebėjimai	19
Priedai	20

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaudamiesi valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės pavedimu² atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Butėnaitė (grupės vadovė) ir vyriausiasis valstybinis auditorius Juozas Bacevičius.

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams 2010 metams planavimą teisėtumo požiūriu; specialiųjų tikslinių dotacijų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų 2009 metų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo ir viešojo intereso gynimo požiūriais.

Audituojamas subjektas – Šakių rajono savivaldybė, adresas: Bažnyčios g. 4, 71120 Šakiai. Identifikavimo kodas – 111105021.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Juozas Bertašius, savivaldybės administracijai – direktorius Juozas Puodžiukaitis. Savivaldybės administracijos Biudžeto ir turto skyriaus vedėja dirbo Egidija Grigaitienė, Centralizuotos buhalterijos skyriaus vedėja – Vitalija Tumienė.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009-02-06 įsakymas Nr. V-30 „Dėl 2009 metų valstybinio audito programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

² 2009-06-25 pavedimas Nr. P-31-24.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Atliekant valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vertintos savivaldybės 2009 m. finansinės ataskaitos: Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus ataskaita (forma Nr. B-11-metinė)³, Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-13-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ataskaita (forma Nr. B-14-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-15-metinė) ir Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaita (forma Nr. 2-metinė).

Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁴ savivaldybei buvo patvirtinta 43 409,5 tūkst. Lt specialiųjų tikslinių dotacijų, iš jų: 10 063,5 tūkst. Lt – valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 29 066,0 tūkst. Lt – mokinio krepšeliui finansuoti ir 4 280,0 tūkst. Lt – Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais⁵ perskirstant tarp savivaldybių ir specialiųjų tikslinių dotacijų 2009 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiąsias tikslines dotacijas, buvo perskirstytos lėšos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti bei socialinėms paslaugoms. Šiais nutarimais savivaldybei 253,1 tūkst. Lt buvo sumažintos lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais⁶ savivaldybei 2009 metais skirta 686,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų socialinei paramai. Savivaldybė panaudojo 595,4 tūkst. Lt, o 91,0 tūkst. Lt nepanaudotų asignavimų socialinei paramai mokiniams grąžino į valstybės biudžetą.

Savivaldybė 2009 metais valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti gavo 9 810,4 tūkst. Lt, panaudojo 9 361,6 tūkst. Lt. Savivaldybės taryba įstatymų nustatyta tvarka savivaldybių biudžetų įsiskolinimams dengti perskirstė 320,0 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų. Savivaldybės administracija, vadovaudamasi Biudžeto sandaros įstatymu⁷, 128,8 tūkst. Lt nepanaudotų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų lėšų grąžino į valstybės biudžetą.

³ Forma Nr. B-11-metinė, 5, 6, 7, 11, 12, 13 skiltys.

⁴ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 4 priedėlis.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-08-19 nutarimas Nr. 863 (su vėlesniais pakeitimais), 3 priedas; 2009-10-28 nutarimas Nr. 1383, 3 priedas.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-08-19 nutarimas Nr. 863 (su vėlesniais pakeitimais), 2 priedas, 2009-10-28 nutarimas Nr. 1383, 2 priedas.

⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 32 str. 3 d.

Savivaldybė 2009 metais mokinio krepšeliui finansuoti gavo 29 066,0 tūkst. Lt, panaudojo 28 108,6 tūkst. Lt, nes Finansų ministerija tarpusavio atsiskaitymų tvarka, kai mokiniai iš savivaldybės finansuojamos mokyklos pereina į valstybės biudžeto finansuojamą mokyklą, sumažino asignavimus 5,9 tūkst. Lt, o iš kitų savivaldybių pagal tarpusavyje suderintas sumas, kai mokiniai iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos pereina į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, gavo 35,8 tūkst. Lt ir pervedė 74,2 tūkst. Lt kitoms savivaldybėms. Savivaldybės taryba 741,8 tūkst. Lt perskirstė, o likusias nepanaudotas 171,3 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšas savivaldybės administracija grąžino į valstybės biudžetą.

Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti savivaldybė gavo ir panaudojo 4 279,7 tūkst. Lt.

Savivaldybės specialiosios tikslinės dotacijos lėšų kreditinis įsiskolinimas 2009 m. gruodžio 31 d. – tai 400,7 tūkst. Lt įsiskolinimas, vykdant tik valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas, iš jų: socialinių išmokų skaičiavimo ir mokėjimo – 334,7 tūkst. Lt, kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo – 64,4 tūkst. Lt ir socialinių paslaugų teikimo – 1,6 tūkst. Lt. Debetinio įsiskolinimo 2009 m. gruodžio 31 d. nebuvo.

Savivaldybė 2009 m. gruodžio 31 d. patikėjimo teise valdė, naudojo ir disponavo valstybės turtu, kurio įsigijimo vertė 92 899,1 tūkst. Lt.

Valstybinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁸.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

– 0,5 proc. specialiųjų tikslinių dotacijų ir valstybės lėšų, skirtų socialinei paramai, kasinių išlaidų (211,7 tūkst. Lt). Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais teisingos.

– 0,5 proc. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (464,5 tūkst. Lt). Tai didžiausia priimtina klaidų suma, taikoma vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas apskaitoje visais reikšmingais atžvilgiais užregistruotas tinkamai.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, savivaldybėje atlikta:

⁸ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, sprendimų, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra (kontrolės aplinkos tyrimas);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Atliktos mokinio krepšelio ir valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų, socialinių išmokų (pašalpų) išlaidų, išlaidų kapitalo investicijoms ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybei nuosavybės teise priklausančio turto savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, analitines.

Vykdant 2009 metų valstybinio audito programą, valstybės kontrolieriaus įsakymu⁹ nustatytos šios sisteminių tyrimų sritys:

- išlaidos mokinio krepšeliui finansuoti;
- išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas.

Šiose sisteminių tyrimų srityse buvo atliktos audito procedūros.

Vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹⁰, teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams 2010 metams planavimas.

⁹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009-02-26 įsakymas Nr. V-30 „Dėl 2009 metų valstybinio audito programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ Ten pat.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti

Savivaldybei mokinio krepšeliui finansuoti 2009 metais įstatymu¹¹ buvo patvirtinta ir savivaldybė gavo 29 066,0 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, panaudojo 28 108,6 tūkst. Lt, arba 957,4 tūkst. Lt mažiau, nes:

- 741,8 tūkst. Lt savivaldybės taryba perskirstė švietimo reikmių išskolinimams dengti;
- 171,3 tūkst. Lt likusių nepanaudotų lėšų savivaldybės administracija grąžino į valstybės biudžetą;
- 35,8 tūkst. Lt gavo ir 74,2 tūkst. Lt pervedė kitoms savivaldybėms pagal tarpusavyje suderintas sumas, kai mokiniai iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos pereina į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą;
- Finansų ministerija tarpusavio atsiskaitymų tvarka, kai mokiniai iš savivaldybės finansuojamos mokyklos pereina į valstybės biudžeto finansuojamą mokyklą, sumažino asignavimus 5,9 tūkst. Lt.

Savivaldybėje 2009 metais veikė 23 švietimo įstaigos, naudojančios mokinio krepšelio lėšas: 2 gimnazijos, 7 vidurinės mokyklos, 10 pagrindinių mokyklų, 3 vaikų lopšeliai–darželiai, iš kurių vienas 2009 metais reorganizuotas į mokyklą-darželį, ir pedagoginė-psichologinė tarnyba. Priešmokyklinio ugdymo grupės įsteigtos 1 gimnazijoje, 5 vidurinėse mokyklose, 8 pagrindinėse mokyklose ir 3 vaikų lopšeliuose-darželiuose.

Švietimo įstaigose, savivaldybės 2009 m. rugsėjo 1 d. duomenimis, mokėsi 5 606 mokiniai, dirbo 593 pedagogai.

1.1. Dėl mokinių, sutartinių mokinių skaičiaus ir savivaldybei skirtų mokinio krepšelio lėšų

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės¹², Lietuvos Respublikos Vyriausybė kasmet tvirtina ateinančių metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektų rengimo planą, pagal kurį valstybės institucijos nustatytu laiku Finansų ministerijai turi pateikti duomenis apie valstybės biudžeto asignavimų poreikį jų kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms

¹¹ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 4 priedėlis.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais), 3 p.

savivaldybėms) funkcijoms atlikti, mokinio krepšeliui finansuoti pagal kiekvieną savivaldybę. Duomenis apie kiekvienos savivaldybės valstybės biudžeto lėšų mokinio krepšeliui finansuoti poreikį Finansų ministerijai teikia Švietimo ir mokslo ministerija. Centrinę mokinių duomenų bazę, kuri naudojama mokinio krepšelio lėšų poreikiui apskaičiuoti pagal Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodiką¹³ (toliau – Metodika), tvarkė Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo informacinių technologijų centras. Vadovaujantis Lietuvos mokinių / studentų duomenų bazių laikiniais nuostatais¹⁴, kurie neteko galios 2009 m. rugsėjo 1 d.¹⁵, Centrinės mokinių duomenų bazės duomenys buvo atnaujinami du kartus per metus, juos fiksuojant: atitinkamų metų rugsėjo 1 d., prasidėjus naujiems mokslo metams, ir kitų metų sausio 1 d., prasidėjus kalendoriniams metams. Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. nustatyta Mokinių registro, kurio tvarkytoju paskirtas taip pat Švietimo informacinių technologijų centras, veiklos pradžia¹⁶.

Atsižvelgdami į tai, kad nuo 2009 m. sausio 1 d. pasikeitė Metodikos nuostatos (keitėsi sutartinių moksleivių skaičiaus nustatymo koeficientai, nuo 10,47 (2008 m. rugsėjo 1 d. – 2008 m. gruodžio 31 d.) iki 12,75 didėjo pedagogo vidutinio mėnesinio atlyginimo koeficientas bazinėmis mėnesinėmis algomis ir nuo 3 059 Lt (2008 m. rugsėjo 1 d. – 2008 m. gruodžio 31 d.) iki 3 774 Lt didėjo moksleivio krepšelio dydis vienam sutartiniam moksleiviui) ir norėdami įsitikinti, kad savivaldybėje mokinio krepšelio lėšų 2009 metams poreikis buvo apskaičiuotas pagal sutartinių mokinių skaičių, auditoriai paprašė savivaldybės pateikti duomenis, kurie 2009 m. sausio mėnesį buvo patikslinti ir perduoti Švietimo informacinių technologijų centrui. Savivaldybė pateikė fiksuotus 2009 m. sausio 1 dienos duomenis (išrašų kopijas): 5 936 mokinių ir 7 996,0867 sutartinių mokinių skaičių. Pateikti duomenų iš mokinių registro duomenų bazės šiai datai ir 2008 m. rugsėjo 1 dienos savivaldybė negalėjo ir raštu informavo¹⁷, kad 2008/2009 mokslo metų duomenys iš mokinių registro duomenų bazės ištrinti, o bandant naujai importuoti 2008/2009 mokslo metų duomenis programa neleidžia dėl atnaujintos programinės įrangos, kuri neatpažįsta ankstesnių metų duomenų. Be to, Metodikoje pasikeitus sutartinių mokinių skaičiaus nustatymo koeficientams, patikslinti mokinių duomenų bazės 2009 m. sausio 1 d. išrašai Švietimo informacinių technologijų centrui buvo išsiųsti elektroniniu paštu.

Auditoriams paprašius 2009 m. rugsėjo 1 dienos duomenų, savivaldybė informavo, kad Švietimo informacinių technologijų centrui šie duomenys buvo pateikti raštu: 5 606 mokiniai ir 7 761,737 sutartiniai mokiniai, tačiau auditoriams savivaldybė 2010 m. kovo mėnesį iš mokinių

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-06-27 nutarimas Nr. 785 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002-06-28 įsakymas Nr. 1208, VI skyriaus 44-46 p.

¹⁵ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008-02-08 įsakymas Nr. ISAK-353, 5 p.

¹⁶ Ten pat, 5 p.

¹⁷ Šakių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus 2010-03-04 raštas Nr. R6-23 „Dėl mokinių duomenų bazės“.

registro duomenų bazės pateikė 5 606 mokinių ir 7 748,364 sutartinių mokinių 2009 m. rugsėjo 1 d. skaičių, kuris skiriasi nuo duomenų, pateiktų Švietimo informacinių technologijų centrui, nors bendras mokinių skaičius sutampa (ataskaitos 2 priedas).

Atkreiptinas dėmesys, kad Valstybės kontrolei elektroniniu paštu 2010 m. gegužės 6 d. centras pateikė duomenis, kad bendras sutartinių mokinių savivaldybėje skaičius 2009 m. spalio 1 d. buvo 7 747,0 (arba 1,364 mažesnis nei savivaldybės 2010 m. kovo mėn. pateikti duomenys). Savivaldybės mokinių ir sutartinių mokinių skaičius pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. Mokinių ir sutartinių mokinių skaičius

Data	Mokinių skaičius		Sutartinių mokinių skaičius		
	Auditoriams pateikti duomenys	Mokinių duomenų bazė	Auditoriams pateikti duomenys	Mokinių duomenų bazė	Švietimo informacinių technologijų centro duomenys
1	2	3	4	5	6
2008 m. rugsėjo 1 d.	5958	nėra	7857,3211	nėra	x
2009 m. sausio 1 d.	5936	nėra	7996,0867	nėra	x
2009 m. rugsėjo 1 d.	5606	5606*	7761,737	7748,364*	x
2009 m. spalio 1 d.	x	x	x	x	7747,0

* 2010 m. kovo mėn. mokinių registro duomenų bazė

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Savivaldybė raštu¹⁸ informavo, kad mokinių registro duomenų bazės programa leidžia atlikti skaičiavimus, nustatant atitinkamą datą, tačiau skaičiavimams programa naudoja įvestus naujus skaičiavimo koeficientus, o norint, kad mokinių registro duomenų bazės formuotų ataskaitas pagal ankstesnių metų duomenis ir padėtų, reikia programą konfigūruoti pagal to laikotarpio reikalavimus, t. y. iš jos pašalinti visus atnaujinimus ir naujai importuoti mokyklų mokinių registro duomenų bazės ankstesnių metų išrašus.

Savivaldybės mokinių registro duomenų bazė neformuoja sutartinių mokinių skaičiaus ataskaitų pagal ankstesnių laikotarpių duomenis, todėl auditoriai negalėjo nustatyti, koks sutartinių mokinių skaičius šioje bazėje galėjo būti fiksuotas 2008 m. rugsėjo 1 dienai ir 2009 m. sausio 1 dienai ir palyginti Švietimo informacinių technologijų centrui raštu pateiktą sutartinių mokinių skaičių su tos pačios datos mokinių registro duomenų bazės duomenimis.

Įstatymu¹⁹ nuo 2009 m. sausio 1 d. buvo patvirtintas 3 774 Lt mokinio krepšelio dydis vienam sutartiniam mokiniui ir savivaldybei šiuo įstatymu skirta 30 265,0 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų.

¹⁸ Šakių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus 2010-02-26 raštas Nr. R6-18 „Dėl mokinių duomenų bazės“.

¹⁹ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96, 3 str. 2 d.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2009 metais mokinio krepšelio lėšos, skirtos vienam sutartiniam mokiniui, mažėjo:

- 3 774 Lt (nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2009 m. gegužės 18 d.)²⁰,
- 3 738 Lt (nuo 2009 m. gegužės 19 d. iki rugpjūčio 31 d.)²¹,
- 3 635 Lt (nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. iki gruodžio 31 d.)²².

Taip pat savivaldybėje 2009 metais sumažėjo ir mokinių skaičius, pavyzdžiui, 2008/2009 mokslo metais rugsėjo 1 d. buvo 5 936 mokiniai, o 2009/2010 mokslo metais – 5 606 mokiniai, arba 330 mažiau²³. Atitinkamai savivaldybei buvo skirtos 29 066,0 tūkst. Lt (1 199,0 tūkst. Lt mažiau) mokinio krepšelio lėšos.

Kadangi savivaldybės mokinių registro duomenų bazėje neišsaugomas atitinkamų laikotarpių sutartinių mokinių skaičius, todėl auditoriai negalėjo apskaičiuoti ir palyginti, kiek savivaldybei 2009 metais galėjo būti skirta mokinio krepšelio lėšų, apskaičiuotų pagal Metodikos nuostatas.

Švietimo ir mokslo ministerija, rengdama duomenis dėl valstybės biudžeto asignavimų 2010 metams poreikio, raštu²⁴ kreipėsi į savivaldybių merus, kad jie nustatytu laiku ir remdamiesi savivaldybės mokinių duomenų baze pagal mokyklas, Švietimo informacinių technologijų centrui raštu ir elektronine forma pateiktų duomenis apie mokinių ir sutartinių mokinių skaičių, apskaičiuotą pagal Metodikos nuostatas.

Savivaldybė Švietimo informacinių technologijų centrui pateikė 7 761,737 sutartinių mokinių 2009 m. rugsėjo 1 d. skaičių, tačiau Valstybės kontrolei elektroniniu paštu 2010 m. gegužės 6 d. centras pateikė duomenis, kad bendras sutartinių mokinių savivaldybėje skaičius 2009 m. spalio 1 d. buvo 7 747,0 (savivaldybės 2010 m. kovo mėn. mokinių registro duomenų bazės 2009 m. rugsėjo 1 d. duomenimis – 7 748,364).

Pažymėtina, kad savivaldybei įstatymu²⁵ 2010 metams skirta 25 756, 0 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų. Šio įstatymo 3 straipsnyje 2010 metams nustatytas 3 310 Lt mokinio krepšelio lėšų dydis. Pagal Švietimo informacinių technologijų centro pateiktus duomenis, auditorių skaičiavimu, 2010 metams, remiantis Metodika, savivaldybei turėjo būti skirta 25 642,6 tūkst. Lt (3 310 Lt*7747,0) mokinio krepšelio lėšų, o skirta 113,4 tūkst. Lt daugiau.

²⁰ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96, 3 str. 2 d.

²¹ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (2009-05-07 įstatymo Nr. XI-247 redakcija), 3 str. 2 d.

²² Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (2009-07-23 įstatymo Nr. XI-396 redakcija), 3 str. 2 d.

²³ Šakių rajono savivaldybės švietimo įstaigų tinklo pertvarkos 2010–2012 m. bendrasis planas, Rajono švietimo būklės analizė ir raidos prognozės.

²⁴ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2009-07-14 raštas Nr. SR-71-06-38.

²⁵ Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2009-12-10 Nr. XI-563, 4 priedėlis.

Atkreiptinas dėmesys, kad Švietimo ir mokslo ministerija raštu²⁶ savivaldybę informavo, kad ministerijos iniciatyva savivaldybei numatytos papildomos lėšos pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio lėšų trūkumui kompensuoti dėl darbo užmokesčio mažinimo nuo 2009 m. spalio 1 d. Ši lėšų dalis įskaičiuota į Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²⁷ 4 priedėlyje nurodytą specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti sumą ir savivaldybei sudaro 113,0 tūkst. Lt.

1.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų paskirstymo ir panaudojimo

Savivaldybės taryba, tvirtindama 2009 metų savivaldybės biudžetą, sprendimu²⁸ 30 265,0 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti paskirstė savivaldybės biudžetinėms įstaigoms: 2 gimnazijoms, 7 vidurinėms mokykloms, 10 pagrindinių mokyklų, 3 vaikų lopšeliams-darželiams ir pedagoginei-psichologinei tarnybai, vadovaudamasi Moksleivio krepšelio ir sutartinių moksleivių apskaičiavimo metodika²⁹.

Atsižvelgiant į tai, kad tikslinant Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą³⁰ savivaldybei skirta specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti suma buvo 1 199,0 tūkst. Lt sumažinta, savivaldybės taryba³¹ biudžetinėms įstaigoms paskirstė 29 066,0 tūkst. Lt.

Vykdamas 2009 metų savivaldybės biudžetą, 741,8 tūkst. Lt (2,5 proc. skirtos patikslintos mokinio krepšeliui finansuoti sumos) nepanaudotų mokinio krepšelio lėšų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu³², 2009 m. ketvirtąjį ketvirtį savivaldybės tarybos sprendimu³³ buvo perskirstyta švietimo reikmių įsiskolinimams dengti: pavyzdžiui, Šakių „Varpo“ vidurinė mokykla 140,5 tūkst. Lt perskirstytų mokinio krepšelio lėšų panaudojo šildymo ir kitų prekių įsiskolinimams dengti; Šakių „Žiburio“ gimnazija 70,0 tūkst. Lt perskirstytų mokinio krepšelio lėšų panaudojo šildymo, kitų prekių ir kitų paslaugų įsiskolinimams dengti.

²⁶ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2010-01-04 raštas Nr. SR-71-06-1 „Dėl specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti naudojimo 2010 metais“.

²⁷ Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2009-12-10 Nr. XI-563, 4 priedėlis.

²⁸ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2009-02-26 sprendimas Nr. T-30, 3 priedas.

²⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-06-27 nutarimas Nr. 785 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos priemonių įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³⁰ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 4 priedėlis.

³¹ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2009-08-27 sprendimas Nr. T-276.

³² Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str. 1 d.

³³ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2009-12-23 sprendimas Nr. T-387.

Vadovaudamasi minėtu įstatymu³⁴, savivaldybės taryba 2009 metais perskirstė mokinio krepšelio lėšas tarp mokyklų – iki 5 procentų visos specialiosios tikslinės dotacijos, bet ne daugiau kaip 15 procentų mokyklai skirtų lėšų.

Savivaldybės administracija 171,3 tūkst. Lt nepanaudotų mokinio krepšelio lėšų grąžino į valstybės biudžetą, iš jų 163,4 tūkst. Lt sutaupyta ugdymo įstaigų (daugiausia: 59,3 tūkst. Lt – Lekėčių vidurinės mokyklos, 51,0 tūkst. Lt – Šakių „Žiburio“ gimnazijos, 19,5 tūkst. Lt – Slavikų pagrindinės mokyklos ir 16,9 tūkst. Lt – Žvirgždaičių pagrindinės mokyklos) ir 7,9 tūkst. Lt dėl mokinių migracijos tarp savivaldybių nepanaudotų lėšų.

Reikšmingų klaidų ar neatitikimų perskirstant mokinio krepšelio lėšas nenustatyta.

1.3. Dėl pedagogų darbo užmokesčiui skirtų mokinio krepšelio lėšų panaudojimo

Remiantis Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. B-13-metinė) duomenimis, 2009 metais ugdymo įstaigos panaudojo 28 108,6 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų, iš jų 20 876,1 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui.

Mokinio krepšelio lėšų kreditinio ir debetinio įsiskolinimo 2009 m. gruodžio 31 d. nebuvo.

Švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų tarifinių atlygių, tarnybinių atlyginimų koeficientus ir kitas darbo apmokėjimo sąlygas 2009 metais nustatė švietimo ir mokslo ministro patvirtintas Švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas³⁵ (toliau – Aprašas). Pagal šį aprašą vadovų ir jų pavaduotojų ugdymui tarnybinių atlyginimų koeficientų dydis priklauso nuo vadybinės kvalifikacinės kategorijos, pedagoginio darbo stažo, nustatyto kontaktinių valandų per savaitę skaičiaus. Mokytojo darbo užmokestis apskaičiuojamas pagal sudarytą tarifinį sąrašą, kuriame pateikti duomenys apie jo darbo stažą, išsilavinimą, kvalifikacinę kategoriją, paskirtą darbo krūvį, bei kitus teisės aktuose nustatytus duomenis, kurių reikia darbo užmokesčiui apskaičiuoti. Atkreiptinas dėmesys, kad Apraše nurodytas baigtinis sąrašas darbų, už kuriuos visiems mokytojams turi būti tarifikuojamos 2 valandos (už 18 kontaktinių valandų per savaitę). Konkrečius darbus, suderinęs su mokytojų taryba ir darbuotojų atstovais, įsakymu nustato mokyklos vadovas. Be to, Apraše nustatyta, kad mokyklos vadovas, neviršydamas mokyklai patvirtinto darbo užmokesčio fondo, gali nustatyti papildomai tarifikuojamas valandas už vadovavimą bendrabučiu, mokomosioms dirbtuvėms, kitus darbus, bet ne daugiau kaip po 4 valandas per savaitę.

³⁴ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 4 d.

³⁵ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymai: 2008-12-30 Nr. ISAK-3545 ir 2009-08-21 Nr. ISAK-1736.

Atkreiptinas dėmesys, kad biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokestį nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas³⁶, pagal kurio 3 punktą Švietimo ir mokslo ministerijos parengtos tarnybinių atlyginimų schemos ir kitos darbo apmokėjimo sąlygos taikomos kitose biudžetinėse ir savivaldybėms pavaldžiose įstaigose bei organizacijose dirbančių pedagogų, sveikatos priežiūros specialistų, socialinį darbą dirbančių darbuotojų darbo užmokesčiui nustatyti. Kaip nurodyta šiame nutarime³⁷, biudžetinių įstaigų ir organizacijų vadovams suteikta teisė, neviršijant darbo užmokesčiui skirtų lėšų nustatyti darbuotojams (išskyrus vadovo pavaduotojus, struktūrinių padalinių vadovus ir jų pavaduotojus) priedus už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) vykdymą, priemokas už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) arba raštišku darbuotojo sutikimu – papildomų darbų vykdymą (jeigu nesudaroma papildoma darbo sutartis), nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos. Bendra šių priedų ir priemokų suma neturi viršyti darbuotojui nustatyto 0,9 tarnybinio atlyginimo dydžio.

Savivaldybės švietimo įstaigų vadovai mokytojams priemokas už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) vykdymą ir papildomus darbus bei priedus už įvairius kitus darbus skiria nevienodai: pagal šio nutarimo³⁸ nuostatas ir Aprašo nustatyta tvarka arba tik Aprašo nustatyta tvarka tarifikuoja papildomas valandas.

Informacija apie 2009 metais savivaldybės mokyklų, kuriose atliktos audito procedūros, pedagogams pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą³⁹ išmokėtus priedus, priemokas ir vienkartinės pinigines išmokas, vidutinį darbo užmokestį pateikta 2 lentelėje.

2 lentelė. Duomenys apie savivaldybės mokyklų, kuriose atliktos audito procedūros, pedagogams 2009 m. apskaičiuotą darbo užmokestį iš mokinio krepšelio lėšų, tūkst. Lt

Mokyklos pavadinimas	Pedagogų skaičius*(tame tarpe antraeilininkų skaičius)	Užimtų etatų skaičius	Pedagoginių normų skaičius	Pedagogų darbo užmokes-tis iš viso	Iš to skaičiaus:			Vidutinis vieno pedagogo atlyginimas per metus*	Vidutinis vieno pedagogo atlyginimas per mėnesį*	Vidutinis vadovo atlyginimas per mėnesį
					Tarifikuotas darbo užmokes-tis	priedai ir priemo-kos	vienkar-tinės pinigines išmokos			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Šakių „Žiburio“ gimnazija	42(9)	42	60,46	1384,4	1346,9	33,6	3,9	33,0	2,8	X
Šakių „Varpo“ vidurinė mokykla	85(4)	85	122	2745,8	2715,0	30,8	0	31,8	2,7	4,4
Lekėčių vidurinė mokykla	29(2)	29	42	924,9	924,9	0	0	31,9	2,7	

* Pedagogų skaičius ir vidutinis atlyginimas (kartu su antraeilininkais).

Šaltinis – Valstybės kontrolė

³⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 (su vėlesniais pakeitimais).

³⁷ Ten pat, 5 d.

³⁸ Ten pat, 5 d.

³⁹ Ten pat, 5 d.

Švietimo ir mokslo ministerija raštu⁴⁰ Valstybės kontrolę informavo, kad mokytojams galima tarifikuoti ne tik papildomas valandas Aprašo nustatyta tvarka, bet ir už papildomus darbus mokėti priemokas ar priedus pagal nutarimo⁴¹ 5.2. punkto nuostatas.

Audito metu Šakių rajono Lekėčių vidurinėje mokykloje nustatyta:

1. Mokyklos direktorius įsakymais⁴² nustatė direktoriaus pavaduotojui ugdymui vienos bazinės mėnesinės algos dydžio priedą už magistro laipsnį, nors pagal tuo metu galiojusius Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašus⁴³, vadovų pavaduotojams ugdymui, kuriems nesuteikta vadybinė kvalifikacinė kategorija, tačiau jie yra įgiję magistro laipsnį, įstaigos vadovas gali nustatyti 0,5 bazinės mėnesinės algos dydžio tarnybinio atlyginimo priedą.

Todėl mokykloje 2009 metais buvo neteisėtai apskaičiuota ir išmokėta 756,0 Lt darbo užmokesčio ir nuo jo apskaičiuota 234,21 Lt socialinio draudimo įmokų (iš viso 990,21 Lt) iš mokinio krepšelio lėšų.

2. Mokyklos direktorius įsakymu⁴⁴ skyrė pedagogams 15 procentų priedus už pamokas 11 ir 12 klasėse. Pagal mokyklos Pamokų krūvio paskirstymo lentelę 2009 m. spalio 1 d. vienam mokytojui buvo patvirtintas pamokų krūvis 11 ir 12 klasėse – penkios pamokos, o 2009 m. spalio 1 d. Mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų tarifikacijoje nurodytas 15 procentų priedas už septynias pamokas. Mokyklos direktorius įsakymu⁴⁵ nuo 2009 m. spalio 1 d. vienam mokytojui už mokinių adaptuotą mokymą skyrė 5 procentų priedą prie tarifinio atlygio už tris pamokas, o 2009 m. spalio 1 d. Mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų tarifikacijoje nurodytas 5 procentų priedas už šešias pamokas.

Todėl 2009 m. spalio–gruodžio mėnesiais neteisėtai apskaičiuotas ir išmokėtas 118,35 (84,18+34,17) Lt darbo užmokestis ir nuo jo apskaičiuotos 36,66 (26,07+10,59) Lt socialinio draudimo įmokos.

Dėl to mokykloje 2009 metais darbuotojams neteisėtai apskaičiuota ir išmokėta iš viso 874,35 Lt darbo užmokesčio ir nuo jo apskaičiuota 270,87 Lt socialinio draudimo įmokų – mokyklai padaryta 1 145,22 Lt materialinė žala.

Lekėčių vidurinė mokykla, pažeisdama Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašą, neteisėtai iš mokinio krepšelio lėšų apskaičiavo ir išmokėjo iš viso 874,35 Lt darbo užmokesčio ir nuo jo

⁴⁰ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2007-10-25 raštas Nr. 24-03-R-8688.

⁴¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 (su vėlesniais pakeitimais), 5.2 p.

⁴² Šakių rajono Lekėčių vidurinės mokyklos direktoriaus įsakymai: 2009-01-12 Nr. P1-21.1 ir 2009-09-04 Nr. P1-1.1.

⁴³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymais (2008-12-30 Nr. ISAK-3545, 2009-08-21 Nr. ISAK-1736) patvirtinti Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų apmokėjimo tvarkos aprašai, 12.7 ir 14.8 p.

⁴⁴ Lekėčių vidurinės mokyklos direktoriaus 2009-09-04 įsakymas Nr. P1-1.2.

⁴⁵ Lekėčių vidurinės mokyklos direktoriaus 2009-08-28 įsakymas Nr. P1-6.1.

apskaičiavo 270,87 Lt socialinio draudimo įmokų, taip mokyklai padaryta 1 145,22 Lt materialinė žala.

Pažymėtina, kad mokykla ėmėsi priemonių: 2010 m. sausio mėnesį patikslino tarifikaciją ir, gavusi raštiškus darbuotojų sutikimus, išskaičiavo permokėtas sumas ir 1 145,22 Lt grąžino į valstybės biudžetą.

1.4. Dėl mokyklų tinklo pertvarkos

2005 metais savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁶ buvo patvirtintas Savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2005–2012 metų planas, kuris neteko galios 2009 m. kovo mėnesį, savivaldybės tarybai sprendimu⁴⁷ patvirtinus naują Savivaldybės švietimo įstaigų tinklo pertvarkos 2009–2012 metais bendrąjį planą, kurio strateginis tikslas – sudaryti prielaidas ir sąlygas rajono gyventojams teikiamų švietimo paslaugų plėtrai, prieinamumui, veiksmingumui, užtikrinant lygias mokymosi galimybes, aukštesnės kokybės švietimo paslaugas, veiksmingiau panaudoti išteklius. Tikslui pasiekti numatyti uždaviniai ir mokyklų tinklo pertvarkos prioritetai:

- gimnazijų steigimas, vidurinių ir pagrindinių mokyklų reorganizavimas, pertvarkymas, švietimo paslaugų plėtra;
- klasės, metodinio ratelio, mokyklos vadybos kokybės, mokytojų kvalifikacijos gerinimas;
- neformaliojo ugdymo paslaugų pasiūlos plėtra;
- mokyklų mokymosi aplinkos, pastatų atnaujinimas.

2009 metais savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁸ Šakių rajono vaikų lopšelis-darželis „Berželis“ buvo reorganizuotas į mokyklą-darželį „Berželis“, įsteigiant specialiojo ugdymo savaitines grupes, jungtines specialiojo bendrojo lavinimo klases (1–4 ir 5–10) specialiųjų poreikių asmenims.

Savivaldybės taryba sprendimu⁴⁹ patvirtino Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupių ir pradinio, pagrindinio bei vidurinio ugdymo klasių komplektavimo tvarkos aprašą, kurio 8 punkte nurodyta, kad išimties atveju Šakių rajono savivaldybės taryba, gavusi Šakių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus teikimą su išankstiniu įstaigos ir (arba) vietos bendruomenės motyvuotu prašymu ir atsižvelgdama į klasėje esančių mokinių skaičių ir galiojančius teisės aktus, įvertinusi mokinių skaičiaus perspektyvas bei skirdama papildomas reikalingas ugdymo ir ugdymo aplinkos lėšas, gali leisti mokyklai komplektuoti klasę ar komplektą su mažesniu, nei numatyta reglamentuojančiuose dokumentuose, mokinių skaičiumi.

⁴⁶ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2005-12-22 sprendimas Nr. T-377.

⁴⁷ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2009-03-26 sprendimas Nr. T-124.

⁴⁸ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2009-01-22 sprendimas Nr. T-24.

⁴⁹ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2009-02-26 sprendimas Nr. T-58.

2009 m. rugsėjo mėn. savivaldybės taryba savo sprendimais⁵⁰ išimties tvarka leido komplektuoti klases, esant mažesniai mokinių skaičiaus vidurkiui.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁵¹ patvirtintų Bendrojo lavinimo, specialiojo ugdymo, profesinio mokymo mokyklų, pagalbą mokiniui, mokytojų ir mokyklai teikiančių įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo kriterijų sąrašo (toliau – Kriterijai) nuostatų neatitiko pagal ugdymo programas sukomplektuotų klasių mokinių skaičiaus vidurkis šiose mokyklose:

1. Paluobių pagrindinėje mokykloje V–VIII atskirose klasėse mokosi 49 mokiniai – turi būti ne mažesnis kaip 60 mokinių, IX–X atskirose klasėse mokosi 23 mokiniai – turi būti ne mažesnis kaip 30 mokinių.

2. Kidulių pagrindinėje mokykloje X klasėje mokosi 12 mokinių – turi būti ne mažesnis kaip 15 mokinių.

3. Beržynų pagrindinėje mokykloje I–IV sukomplektuotose klasėse (dviejose jungtinėse klasėse) mokosi 16 mokinių – turi būti ne mažesnis kaip 20 mokinių.

4. Kriūkų vidurinėje mokykloje V–VIII atskirose klasėse mokosi 55 mokiniai – turi būti ne mažesnis kaip 60 mokinių.

5. Kudirkos Naumiesčio Vinco Kudirkos gimnazijoje I–IV klasių komplektuose mokosi 113 mokinių – turi būti ne mažesnis kaip 120 mokinių, IX–X klasių komplektuose mokosi 93 mokiniai – turi būti ne mažesnis kaip 100 mokinių.

Pažymėtina, kad 2009 metais minėtoms ugdymo įstaigoms mokinio krepšelio lėšų pakako, o trijose iš jų metų pabaigoje liko 103,7 tūkst. Lt nepanaudotų mokinio krepšelio lėšų, kurios buvo perskirstytos švietimo reikmių įsiskolinimams dengti.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal ugdymo programas sukomplektuotose mokyklų klasėse mokinių skaičiaus vidurkis turi būti nustatomas vadovaujantis Bendrojo lavinimo, specialiojo ugdymo, profesinio mokymo mokyklų, pagalbą mokiniui, mokytojų ir mokyklai teikiančių įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo kriterijų sąrašu, todėl savivaldybės priimami sprendimai dėl leidimo išimties tvarka komplektuoti klases, esant mažesniai mokinių skaičiaus vidurkiui, turi atitikti šio sąrašo reikalavimus ir jam neprieštarauti.

Savivaldybės taryba 2010 metais priėmė šiuos sprendimus⁵²: dėl Šakių rajono Gerdžiūnų Petro Dumčiaus pagrindinės mokyklos reorganizavimo, nuo 2010 m. rugsėjo 1 d. prijungiant ją prie Šakių rajono Kriūkų vidurinės mokyklos; Šakių „Varpo“ vidurinės mokyklos Prancų pradinio

⁵⁰ Šakių rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2009-09-24 Nr. T-324, T-328, T-329, T-330, T-331.

⁵¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-06-14 nutarimas Nr. 746 (2009-08-26 nutarimo Nr.903 redakcija), Kriterijų sąrašo 6.17.1-6.17.4 p.

⁵² Šakių rajono savivaldybės tarybos 2010-03-25 sprendimas Nr. T-64 ir 2010-02-25 sprendimai Nr. T-40, T-41 ir Nr. T-43.

ugdymo skyriaus uždarymo; Kidulių pagrindinės mokyklos Voverių pagrindinio ugdymo skyriaus likvidavimo ir Lukšių Vinco Grybo vidurinės mokyklos akreditavimo, siekiant gimnazijos statuso.

Savivaldybės tarybos sprendimu⁵³ patvirtintame Savivaldybės švietimo įstaigų tinklo pertvarkos 2009–2012 metais bendrajame plane nustatyti mokyklų tinklo pertvarkos prioritetai: gimnazijų steigimas, vidurinių ir pagrindinių mokyklų reorganizavimas, pertvarkymas, švietimo paslaugų plėtra; klasės, metodinio ratelio, mokyklos vadybos kokybės, mokytojų kvalifikacijos gerinimas; neformaliojo ugdymo paslaugų pasiūlos plėtra ir mokyklų mokymosi aplinkos, pastatų atnaujinimas. Optimizuojant mokyklų tinklą planuojama iki 2012 metų Lukšiuose, Griškabūdyje ir Gelgaudiškyje įsteigti gimnazijas, vidurines mokyklas pertvarkyti į pagrindines, steigti daugiav funkcinius centrus, vaikų dienos centrus ir suaugusiųjų švietimo centrą.

2009 m. audituotų mokyklų vidutinis mokinių skaičius, tenkantis vienam pedagogui, mokinio krepšelio ir aplinkos lėšos, tenkančios vidutiniškai vienam mokiniui, pateikti 3 lentelėje:

3 lentelė. 2009 m. audituotų mokyklų vidutinis mokinių skaičius, tenkantis vienam pedagogui, mokinio krepšelio ir aplinkos lėšos, tenkančios vidutiniškai vienam mokiniui, tūkst. Lt

Eil. Nr.	Mokyklos pavadinimas	Vidutinis mokinių skaičius/ Vidutinis pedagogų skaičius (su antraeiliniais)	Vidutinis mokinių skaičius, tenkantis vienam pedagogui (mokinių sk./pedagogų sk.)	Klasių skaičius/ nepilno komplekto klasių skaičius 2009/2010 m. m.	Mokinio krepšeliui finansuoti panaudotos lėšos,	Mokinio krepšelio lėšos, tenkančios vidutiniškai vienam mokiniui metams	Savivaldybės lėšos, panaudotos 2009 metais aplinkai finansuoti,	Aplinkai finansuoti skirtos lėšos, tenkančios vidutiniškai vienam mokiniui metams	Perkel- tos aplinkai finan- suoti mokinio krepšelio lėšos	Aplinkos lėšų kreditinis išsiskolinimas 2009-12-31
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Šakių „Žiburio“ gimnazija	473/39	12,1	16/0	2065,8	4,4	506,1	1,1	70,0	0
2	Šakių „Varpo“ vidurinė mokykla	1013/81	12,5	44/4	4164,5	4,1	1143,9	1,1	140,5	0
3	Lekėčių vidurinė mokykla	261/29	9,0	13/0	1408,8	5,4	466,7	1,8	0	0
4	Šakių rajono mokykla-darželis „Berželis“	59/9	6,5	6/0	209,6	3,4	1534,2	X	0	2,2

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Šakių „Varpo“ vidurinėje mokykloje 2009/2010 m. m. neviseškai sukomplektuotos 4 klasės Prancų pradinio ugdymo skyriaus, kuris savivaldybės tarybos sprendimu 2010 metais uždaromas⁵⁴. Darytina išvada, kad rajono gyvenvietėje esančiai mokyklai vienam mokiniui išlaikyti reikia daugiau išlaidų negu rajono centre esančiai mokyklai.

⁵³ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2009-03-26 sprendimas Nr. T-124 „Dėl savivaldybės švietimo tinklo pertvarkos 2009-2012 metais bendrojo plano tvirtinimo“.

⁵⁴ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2010-02-25 sprendimas Nr. T-40.

2. Išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas

Savivaldybei 2009 metams Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁵⁵ skirta 4 280,0 tūkst. Lt kapitalo investicijų. Savivaldybė 2009 metais vykdė tris investicijų projektus, kuriems panaudojo 4 279,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų. 2009 metais daugiausia valstybės biudžeto lėšų skirta investicijų projektui „Šakių rajono savivaldybės jaunimo kūrybos ir sporto centro Šakiuose, V. Kudirkos g. 64, sporto salės statyba“ (skirta 3 360,0 tūkst. Lt, panaudota 3 359,7 tūkst. Lt).

Reikšmingų klaidų ar neatitikimų nenustatyta.

3. Dėl finansinių ataskaitų duomenų teisingumo

Nesilaikant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos⁵⁶ Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. B-15-metinė) 148,5 tūkst. Lt einamojo remonto išlaidų, patirtų vykdant valstybinę funkciją „Melioracijos ir hidrotechnikos įrenginių eksploatavimas, dirvų kalkinimo organizavimas“ (kodas 4.2.1.1) (asignavimų valdytojas – savivaldybės administracijos direktorius), nurodyta „Kitų paslaugų“ (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.30) kasinėse išlaidose, o ne „Ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto“ (kodas 2.2.1.1.1.15) kasinėse išlaidose.

Nesilaikant Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. B-15-metinė) klaidingai nurodytos valstybinės funkcijos „Melioracijos ir hidrotechnikos įrenginių eksploatavimas, dirvų kalkinimo organizavimas“ kasinės išlaidos – 148,5 tūkst. Lt didesnės Kitų paslaugų (29 eil.) ir ta pačia suma mažesnės Ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto (24 eil.).

Audito metu atlikus audito procedūras nustatyta, kad savivaldybėje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus, yra sukurta pagrindinės vidaus

⁵⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-01-22 nutarimas Nr. 51 „Dėl valstybės investicijų 2009-2011 metų programoje numatytų 2009 metams kapitalo investicijų paskirstymo“ (2009-05-27 nutarimo Nr. 508 redakcija).

⁵⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

kontrolės procedūros, tačiau audito metu nustatyti reikšmingi vidaus kontrolės trūkumai apskaitant lėšas ir sudarant finansines ataskaitas rodo, kad vidaus kontrolės sistema veikia nepatikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

4. Kiti pastebėjimai

Savivaldybė ir savivaldybės biudžetinės įstaigos dėl audito metu nustatytų pažeidimų, klaidų, kitų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotos Valstybės kontrolės raštais (ataskaitos 1 priedas).

Savivaldybė ir savivaldybės biudžetinės įstaigos nustatytus pažeidimus, klaidas, kitus neatitikimus ištaisė ir pateiktas rekomendacijas įgyvendino.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Butėnaitė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Šakių rajono savivaldybėje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
1 priedas

Valstybės kontrolės išsiųsti raštai Šakių rajono savivaldybei ir savivaldybės biudžetinėms įstaigoms

1. 2009 m. rugsėjo 16 d. raštas Šakių rajono savivaldybės merui ir administracijos direktoriui Nr. S-(31-1.10.1)-2018 „Dėl valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybės biudžetui poreikio 2010 metams planavimo“.
2. 2009 m. gruodžio 14 d. raštas Lekėčių vidurinės mokyklos direktoriui Nr. S-(31-1.11)-2594 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“.
3. 2009 m. gruodžio 14 d. raštas Šakių „Žiburio“ gimnazijos direktoriui Nr. S-(31-1.11)-2595 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“.
4. 2009 m. gruodžio 15 d. raštas Šakių rajono savivaldybės merui ir administracijos direktoriui Nr. S-(31-1.10.1)-2629 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“.
5. 2010 m. balandžio 22 d. raštas Lekėčių vidurinės mokyklos direktoriui Nr. S-(31-1245)-749 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“.
6. 2010 m. balandžio 22 d. raštas Šakių „Žiburio“ gimnazijos direktoriui Nr. S-(31-1245)-756 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“.
7. 2010 m. balandžio 22 d. raštas Šakių „Varpo“ vidurinės mokyklos direktoriui Nr. S-(31-1245)-753 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“.
8. 2010 m. balandžio 22 d. raštas Šakių rajono mokyklos-darželio „Berželis“ direktoriui Nr. S-(31-1245)-751 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“.
9. 2010 m. balandžio 22 d. raštas Šakių savivaldybės administracijos Lukšių seniūnijos seniūnui Nr. S-(31-1245)-750 „Dėl atliktų audito procedūrų rezultatų“.
10. 2010 m. gegužės 11 d. raštas Šakių rajono savivaldybės merui ir administracijos direktoriui Nr. S-(31-1245)-1028 „Dėl nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų savivaldybės biudžetinėse įstaigose“.

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Šakių rajono savivaldybėje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
2 priedas

**Savivaldybės mokyklų duomenys apie mokinių, sutartinių mokinių ir
pedagogų skaičių 2009-09-01**

Eil. Nr.	Istaigos pavadinimas	Mokinių skaičius 2009-09-01	Sutartinių mokinių skaičius 2009-09-01	Pedagogų skaičius 2009-09-01
1	2	3	4	5
1.	Šakių „Žiburio“ gimnazija	469	700,0291	33
2.	Šakių rajono Kudirkos Naumiesčio Vinco Kudirkos gimnazija	584	777,5939	66
3.	Šakių „Varpo“ vidurinė mokykla	1008	1219,561	81
4.	Šakių rajono Plokščių vidurinė mokykla	216	349,5078	27
5.	Šakių rajono Lukšių Vinco Grybo vidurinė mokykla	452	563,9364	45
6.	Šakių rajono Griškabūdžio vidurinė mokykla	465	608,4486	46
7.	Šakių rajono Lekėčių vidurinė mokykla	261	418,5656	27
8.	Šakių rajono Gelgaudiškio vidurinė mokykla	390	460,1035	35
9.	Šakių rajono Kriūkų vidurinė mokykla	200	327,9991	26
10.	Šakių „Aukuro“ pagrindinė mokykla	493	559,967	47
11.	Šakių rajono Sintautų pagrindinė mokykla	133	250,3269	23
12.	Šakių rajono Siesartėnų pagrindinė mokykla	86	149,2959	15
13.	Šakių rajono Kidulių pagrindinė mokykla	169	249,8683	23
14.	Šakių rajono Slavikų pagrindinė mokykla	106	189,3771	15
15.	Šakių rajono Žvirgždaičių pagrindinė mokykla	78	133,6011	11
16.	Šakių rajono Paluobių pagrindinė mokykla	143	209,8087	18
17.	Šakių rajono Sudargo Martyno Sederevičiaus pagrindinė mokykla	88	149,2864	18
18.	Šakių rajono Beržynų pagrindinė mokykla	71	141,2826	14
19.	Šakių rajono Gerdžiūnų Petro Dumčiaus pagrindinė mokykla	68	131,4053	11
20.	Šakių rajono mokykla-darželis „Berželis“	60	93,986	9
21.	Šakių rajono Gelgaudiškio vaikų darželis „Eglutė“	26	36,3387	2
22.	Šakių rajono vaikų lopšelis-darželis „Klevelis“	40	41,448	1
	Iš viso	5606	7761,737	593